

نقلی مشهور منتسب به ناپلئون است که می‌گوید: «چین یک شیر خفته است. بگذار بخوابد؛ زیرا وقتی بیدار شود دنیا را تکان خواهد داد.» در فروردین ۱۳۹۳، شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهور چین، در سفرش به فرانسه، با اشاره به همین نقل قول گفت: «شیر بیدار شده است» و در ادامه تأکید کرد: «جهان از بیدار شدن شیر صلح‌آمیز ترسی ندارد». بیان وی حاوی پیام صلح بود، ولی تحلیلگران هم‌نظر بودند که استفاده از نقل قول منتسب به ناپلئون نشان‌دهنده تمایل چین به سیاست خارجی قاطع‌تر است.

چین ابرقدرت اقتصادی و نظامی، با ۲۰ درصد جمعیت جهان، برای دگرگونی نظام بین‌الملل از امکانات لازم برخوردار است. ایده‌ها، طرح‌ها و درخواست‌های جسورانه شی جین‌پینگ به‌منظور «رهبری اصلاح نظام حکمرانی جهانی» نشانی از بلندپروازی‌های او مبتنی بر واقعیت دارد. الیزابت اکونومی، کارشناس ارشد مطالعات چین، در کتابش با عنوان «جهان از نظر چین» استراتژی جدید جبه طلبانه چین برای بازپس‌گیری شکوه گذشته و تغییر شکل چشم‌انداز ژئواستراتژیک با روش‌های جدید را بررسی می‌کند. چشم‌انداز شی جین‌پینگ، مرکزیت چین در صحنه جهانی است. در این چشم‌انداز، سرزمین اصلی حاکمیت خود را بر هنگ‌کنگ، تایوان و دریای چین جنوبی تحکیم کرده است و از طریق ابتکار بزرگ یک جاده - یک کمربند، گستره نفوذ سیاسی، اقتصادی و امنیتی خود را در جهان عمیق‌تر کرده و به این ترتیب، از رهبری خود در سازمان ملل و سایر نهادها برای همسو کردن هنجارها و ارزش‌های بین‌المللی، به‌ویژه در حوزه حقوق بشر بهره خواهد گرفت.

چین در دوره ده‌ساله ریاست شی جین‌پینگ، سیاست خارجی بلندپروازانه‌ای را با هدف احیای موقعیت تاریخی خود به‌عنوان قدرت جهانی دنبال کرده است. بدون شک، انتخاب مجدد شی جین‌پینگ برای دوره سوم در بیستمین کنگره حزب کمونیست در اکتبر ۲۰۲۲ با اختیارات گسترده‌تر و گروه هم‌سوتر در هیئت رهبری حزب کمونیست چین، استمرار سیاست‌های تعریف شده در ده سال گذشته و پیگیری مقتدرانه‌تر آن‌ها را در پی خواهد داشت.

بیم و امیدها با ظهور چین در عرصه آسیا و جهان رو به فزونی است. برخی آن را فرصت و برخی دیگر آن را تهدید می‌دانند. کمک به چندجانبه‌گرایی و توازن قوا در عرصه بین‌الملل از جمله استدلال‌های امیدوارانه‌ای است که از فرصت چین سخن می‌گویند. هژمونی، استیلا و استثمار نوین همسایگان و کشورهای ضعیف در دور و نزدیک، از جمله در آسیا و آفریقا و آمریکای لاتین، و بازآفرینی سلطه‌گری از نوع چینی، دلایل بیم‌اندیشانی است که نگران تهدید چین هستند. در این میان، نقطه اشتراک موافقان و مخالفان ظهور چین قدرتمند این است که نظم ملل متحد در قالب «نظم آمریکایی»

چشم‌انداز
شی جین‌پینگ،
مرکزیت چین در
صحنه جهانی است.
در این چشم‌انداز
سرزمین اصلی،
حاکمیت خود را بر
هنگ‌کنگ، تایوان
و دریای چین جنوبی
تحکیم کرده است و
از طریق ابتکار بزرگ
یک جاده - یک
کمربند، گستره نفوذ
سیاسی، اقتصادی
و امنیتی خود را در
جهان عمیق‌تر کرده
و به این ترتیب،
از رهبری خود در
سازمان ملل و سایر
نهادها برای همسو
کردن هنجارها
و ارزش‌های
بین‌المللی، به‌ویژه
در حوزه حقوق بشر
بهره خواهد گرفت.